

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL A.A. SKUNDO**

2026 m. vasario 6 d. Nr. S-2026/S-2026/17 (7-2025/190)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininkės Vilmos Vildžiūnaitės, narių Gvidos Ivanauskienės, Kristinos Jakštienės (pranešėja), Raimondos Juodkaitės ir Jurgitos Narkevičiūtės, išnagrinėjo A.A. (toliau – Pareiškėjas) 2025-12-16 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2025-11-26 sprendimo Nr. (21.222 Mr) FR0682-263 (toliau – Sprendimas). Pareiškėjas ir Inspekcijos atstovas B.B. 2026-01-13 dalyvavo Komisijos posėdyje nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė:

Inspekcija dėl patikrinimo metu nustatytų 2023-07-01–2023-12-31 laikotarpio PVM apskaičiavimo pažeidimų, 2025-10-24 patikrinimo akte Nr. (21.222Mr)FR0680-316 (toliau – Patikrinimo aktas) papildomai apskaičiavo 15 183 Eur pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM). Inspekcija nustatė, kad Pareiškėjas, gavęs 72 300 Eur apmokestinamųjų pajamų, nepagrįstai nuo šios sumos neapskaičiavo 15 183 Eur pardavimo PVM, bei nenurodė 2024-02-13 pateiktoje 2023-07-01–2023-12-31 laikotarpio PVM deklaracijoje (FR0600) (toliau – PVM deklaracija). Inspekcija Sprendimu Patikrinimo aktą patvirtino ir nurodė Pareiškėjui sumokėti į biudžetą 15 183 Eur PVM, 218,33 Eur PVM delspinigių, 3 036 Eur PVM baudą. Pareiškėjo deklaruotas gyventojų pajamų mokestis (toliau – GPM) už 2024 m. sumažintas 287,40 Eur.

Pareiškėjo vertimu, Inspekcijos Sprendimo dalis dėl 3 036 Eur PVM baudos skyrimo yra neteisėta ir nepagrįsta, paskirta bauda yra neproporcinga.

Pareiškėjas cituoja Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 141 straipsnio 1 dalies nuostatas, nustatančias atleidimo nuo baudos pagrindus ir nurodo, kad MAĮ komentare (aktuali redakcija 2025-10-09), yra išaiškinta, jog žalos padarymas biudžetui turėtų būti suprantamas kaip dėl neteisėtų mokesčių mokėtojo veiksmų, kuriais padaromas neigiamas poveikis valstybės finansiniams interesams, valstybės negautos mokestinės pajamos. Mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas nuo paskirtų baudų, kai savo atskira veikla pažeidžia mokesčio įstatymo nuostatas, tačiau realios žalos biudžetui nepadaroma, pavyzdžiui, per klaidą deklaruoja per didelę grąžintino PVM sumą, kuri realiai iš biudžeto mokesčių mokėtojui nebuvo grąžinta ar įskaityta mokestinei nepriemokai padengti.

Pareiškėjas nurodo, kad mokestinių ginčų praktikoje yra pažymėta, kad žala biudžetui nepadaroma, kai permoka (kurią galima įskaityti) yra didesnė arba lygi priskaičiuotoms sumoms. Taip pat, pagal nuoseklią Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktiką, žala biudžetui kyla iš tos aplinkybės, kad valstybė negauna pajamų ir negali disponuoti jai priklausančiomis lėšomis. Šiai žalai kompensuoti ir yra skirti delspinigiai.

Atitinkamai, kai mokesčių mokėtojas turi mokesčio permoką, valstybė disponuoja permokėtomis sumomis, todėl minėta žala neatsiranda.

Pareiškėjas tvirtina, kad nors PVM nedeklaravo, tačiau 2024-02-13 į valstybės biudžetą sumokėjo 15 183 Eur PVM, dėl to susiformavo PVM permoka. Šis faktas yra konstatuotas pačiame Sprendime. Pareiškėjas akcentuoja, kad mokestinė prievolė buvo įvykdyta įstatymo nustatytais terminais, vos pateikus PVM deklaraciją, todėl mokestis nebuvo sumokėtas pavėluotai. Tai rodo Pareiškėjo atsakingą požiūrį į atsiskaitymą su valstybės biudžetu, neslepiant ir nevengiant mokestinių prievolių.

Pareiškėjas nurodo, kad neslepia ir pripažįsta, kad padarė deklaravimo klaidą, o vos tik apie ją sužinojo, geranoriškai bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi ir PVM deklaraciją pakoregavo, ko pasekoje permoka iš karto buvo įskaityta. Neteisingas PVM deklaracijos užpildymas yra administracinio, o ne finansinio pobūdžio pažeidimas, galintis sukelti finansines pasekmes. Svarbiausia, jog realiai mokestis buvo sumokėtas laiku, o lėšos visą laiką buvo valstybės biudžete. Kadangi apskaičiuota PVM suma buvo sumokėta laiku ir nenaudota Pareiškėjo kitų mokestinių prievolių sudengimui, neigiamas poveikis valstybės finansiniams interesams nebuvo padarytas, t. y. valstybė gavo mokestines pajamas ir visą laiką jomis disponavo. Pareiškėjo nuomone, valstybės biudžetui žala nebuvo padaryta, tai sudaro pagrindą atleisti Pareiškėją nuo baudos mokėjimo remiantis MAI 141 straipsnio nuostatomis.

Pareiškėjas cituoja MAĮ 140 straipsnio ir 139 straipsnio 1 dalies nuostatas ir tvirtina, kad pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo formuojamą praktiką, paskirta bauda turi būti proporcinga pažeidimui ir padarytai žalai. Nagrinėjamu atveju, pažeidimas yra formalus pobūdžio, nes jis atsirado PVM deklaracijoje padarius klaidą. Suklysta buvo dėl nedidelės sumos, dėl ko pažeidimo mastas taip pat nėra didelis. Klaida buvo padaryta netyčia, nesiekiant išvengti mokestinės prievolės ar kitų neteisėtų tikslų. Nepaisant padarytos klaidos, visa PVM prievolė buvo sumokėta į valstybės biudžetą iš karto tuo metu, kai tik kilo mokestinė prievolė. Atitinkamai nebuvo siekiama išvengti mokestinės prievolės, ji buvo vykdoma, todėl valstybės biudžetas žalos ar nuostolių nepatyrė. Patikrinimo metu Pareiškėjas bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, neginčijo ir pripažino padarytą klaidą, o jo metu buvo nustatytos vien atsakomybę lengvinančios aplinkybės, sunkinančių nenustatyta.

Pareiškėjo vertinimu, paskirta bauda yra neteisinga, neprotinga ir neproporcinga, atsižvelgiant į padaryto pažeidimo pobūdį, mastą, kaltės formą ir rūšį, žalą, atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes.

Inspekcija Sprendime pasisakė dėl apskaičiuoto PVM pagrįstumo, apskaičiavo PVM delpinigių, skyrė PVM baudą bei įvertino patikrinimo metu sumažintą GPM sumą.

Dėl PVM

Inspekcija nurodė, kad Pareiškėjas PVM deklaracijoje deklaravo PVM apmokestinamų sandorių už 72 300 Eur, tačiau nuo šios sumos neapskaičiavo ir nedeklaravo 15 183 Eur pardavimo PVM, tuo pažeisdamas Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (toliau – PVMĮ) 3 straipsnio, 14 straipsnio nuostatas. Inspekcija nurodė, kad Pareiškėjas nors ir nedeklaravo, tačiau 2024-02-13 į valstybės biudžetą sumokėjo 15 183 Eur PVM, dėl to susiformavo PVM permoka. Patikrinimo akte, vadovaujantis PVMĮ 123 straipsnio 2 dalimi, už mokestinį laikotarpį nuo 2023-07-01 iki 2023-12-31 PVM apmokestinamų sandorių už 72 300 Eur sumos apskaičiuota mokėtina 15 183 Eur pardavimo PVM.

Dėl GPM

Inspekcija nurodė, kad Pareiškėjas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 18 straipsnio 12 punktu, apskaičiuojant apmokestinamąsias pajamas, individualios veiklos pajamas deklaravo kaupimo principu, t. y. kai pajamos pripažįstamos, išrašius PVM sąskaitas faktūras, nepriklausomai nuo pinigų gavimo ar apmokėjimo momento, leidžiamais atskaitymais pripažino sumą, lygią 30 proc. gautų individualios veiklos pajamų.

Inspekcija nurodė, kad Pareiškėjas 2025-05-02 pateiktoje 2024 m. pajamų mokesčio deklaracijoje deklaravo 31 993,41 Eur individualios veiklos pajamų, tačiau pagal Pareiškėjo pateiktas 2024 m. išrašytas PVM sąskaitas faktūras Pareiškėjas gavo 30 000 Eur individualios veiklos pajamų arba 1 993,41 Eur mažiau negu deklaravo. Įvertinus Pareiškėjo pateiktos 2024 m. pajamų mokesčio deklaracijos duomenis, pajamas deklaravimą kaupimo būdu, leidžiamų atsiskaitymų pripažinimo būdą (30 proc. gautų individualios veiklos pajamų), vadovaujantis Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau – GPMĮ) 6 straipsnio 3 dalimi, pritaikius 15 proc. tarifą, apskaičiuota GPM prievolė už 2024 m. mažinama 287,40 Eur.

Dėl delspinigių apskaičiavimo

Inspekcija Sprendime pacitavo MAĮ 96 straipsnio 1 dalies 2 punkto bei 97 straipsnio 2 dalies nuostatas ir nurodė, kad Pareiškėjas nedeklaravo 15 183 Eur pardavimo PVM už mokestinį laikotarpį nuo 2023-07-01 iki 2023-12-31, tačiau šį mokestį į valstybės biudžetą sumokėjo 2024-02-13, kuris turėjo būti sumokėtas ne vėliau kaip iki kito pusmečio pirmo mėnesio 25 dienos t. y. iki 2024-01-25. Inspekcija nuo nedeklaruotos ir nustatytu terminu nesumokėtos Patikrinimo akte apskaičiuotos 15 183 Eur PVM sumos Pareiškėjui apskaičiavo 218,33 Eur PVM delspinigių.

Dėl baudų skyrimo

Inspekcija Sprendime pacitavo PVMĮ 123 straipsnio bei MAĮ 139, 140 straipsnių nuostatas, reglamentuojančias baudų skyrimo pagrindus, išvardino asmens atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes. Inspekcija pažymėjo, kad pagal MAĮ 140 straipsnio 1 dalį, asmenims, pažeidusiems mokesčių įstatymus, baudos skiriamos pagal pažeidimo padarymo metu galiojančius teisės aktus, išskyrus šio įstatymo 142 straipsnyje nurodytus atvejus.

Inspekcija nurodė, kad LVAT, atsižvelgęs į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo (toliau – Konstitucinis Teismas) 2004-01-26 nutarime nurodytus baudų dydžio nustatymo principus, yra pasisakęs, kad skiriant baudą už mokesčių įstatymo pažeidimą, turėtų būti imamas sankcijoje numatytas baudos vidurkis, o tuomet atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, bendradarbiavimą, bei kitas įstatyme numatytas aplinkybes baudos dydis turi būti mažinamas arba didinamas nuo jos vidutinio dydžio. Bendrieji baudos skyrimo principai bei MAĮ 139 straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės, turinčios įtakos baudos dydžiui, įpareigoja subjektą skiriantį baudą motyvuoti ir pagrįsti skiriamos baudos dydį (LVAT 2008-02-15 nutartis adm. byloje Nr. A261-214/2008).

Inspekcija pažymėjo, kad mokesčių mokėtojo pareigos yra reglamentuotos MAĮ 40 straipsnyje. Pagal šio straipsnio 1, 4 ir 5 dalį, mokesčių mokėtojas privalo laiku ir tiksliai vykdyti mokestinę prievolę, teisingai apskaičiuoti mokestį, vadovaudamasis mokesčių įstatymais bei laiku pateikti mokesčių deklaracijas ir kitus teisės aktuose nurodytus dokumentus. Pareiškėjas patikrinimo metu bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, teikė dokumentus ir paaiškinimus pripažino padarius mokesčių įstatymų pažeidimus ir mokestį sumokėjo bei nenustačius atsakomybę sunkinančių aplinkybių Pareiškėjui nuo Patikrinimo akte apskaičiuotos 15 183 Eur PVM sumos paskirta 20 procentų dydžio 3 036 Eur PVM bauda.

Komisija k o n s t a t u o j a:

Pareiškėjo skundas iš dalies tenkintinas. Pareiškėjas atleistinas nuo dalies PVM baudos mokėjimo.

Inspekcija patikrinimo metu nustatė, kad Pareiškėjas mokesčių administratoriui pateiktoje PVM deklaracijoje deklaravo PVM apmokestinamųjų sandorių už 72 300 Eur, tačiau nuo šios sumos neapskaičiavo ir nedeklaravo 15 183 Eur PVM. Inspekcija Sprendime nurodė

Pareiškėjui sumokėti į biudžetą 15 183 Eur PVM, 218,33 Eur PVM delspinigių, 3 036 Eur PVM baudą bei 287,40 Eur sumažino Pareiškėjo už 2024 m. deklaruotą GPM.

Pareiškėjas neginčija patikrinimo metu nustatytų pažeidimų. Pareiškėjo skundas sietinas su Sprendimo dalimi, kuria Pareiškėjui, vadovaujantis MAĮ 139 straipsnio 1 dalimi, paskirta 20 proc. dydžio 3 036 Eur PVM bauda. Pareiškėjo nuomone, Inspekcijos Sprendimo dalis dėl 3 036 Eur PVM baudos skyrimo yra neteisėta. Pareiškėjas nurodo, kad pildant PVM deklaraciją, įvyko netyčinė techninė klaida, dėl kurios buvo deklaruota PVM apmokestinamoji vertė, bet nedeklaruotas mokėtinas PVM. Pareiškėjo vertinimu, paskirta PVM bauda yra neproporcinga nustatytam pažeidimui, 2024-02-13 į valstybės biudžetą buvo sumokėta 15 183 Eur PVM, todėl neigiamo poveikio valstybės finansiniams interesams nebuvo padaryta. Pareiškėjas prašo pakeisti / panaikinti Inspekcijos Sprendimo dalį dėl 3 036 Eur PVM baudos skyrimo ir atleisti nuo PVM baudos mokėjimo.

Mokestinio ginčo nagrinėjimo dalyką ir pagrindą, t. y. savo pažeistos teisės ar įstatymo saugomo intereso gynybos būdą bei apimtį, nustato pats skundą padavęs subjektas, skunde suformuluodamas materialųjį teisinį reikalavimą bei nurodydamas aplinkybes, kuriomis jį grindžia (LVAT 2012-01-26 nutartis adm. byloje Nr. A-858-257/2012; LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2014-04-10 nutartis adm. byloje Nr. A-261-1032/2014). Todėl Komisija, atsižvelgdama į tai, kad Pareiškėjas dėl jam apskaičiuotos 15 183 Eur PVM sumos ir 218,33 Eur PVM delspinigių bei 287,40 Eur sumažinto GPM mokestinio ginčo neinicijavo, šiame sprendime pasisakys dėl galimybės atleisti Pareiškėją nuo 3 036 Eur PVM baudos mokėjimo, įvertindama Pareiškėjo skunde bei mokestinio ginčo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu nurodytus argumentus ir prašymus.

Dėl paskirtos PVM baudos

PVMĮ (2002-03-05 įstatymas Nr. IX-751) 123 straipsnio 2 dalyje (2022-12-13 įstatymo Nr. XIV-1661 redakcija) nustatyta, kad jeigu nustatoma, kad PVM mokėtojas nepagrįstai sumažino apskaičiuotą mokėtiną į biudžetą PVM sumą (padidino apskaičiuotą grąžintiną iš biudžeto PVM sumą), apskaičiuojama papildomai mokėtina PVM suma, kuria atitinkamai didinama mokėtina į biudžetą PVM suma (mažinama grąžintina iš biudžeto PVM suma), ir skiriama nuo 20 iki 100 procentų apskaičiuotos papildomai mokėtinios PVM sumos dydžio bauda. Šio straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad šio straipsnio 2 ar 3 dalyje nurodytais atvejais skirdamas baudą, konkretų jos dydį mokesčių administratorius nustato vadovaudamasis MAĮ nustatytais baudų skyrimo taisyklėmis.

MAĮ 140 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad asmenims, pažeidusiems mokesčių įstatymus, baudos skiriamos pagal pažeidimo padarymo metu galiojančius teisės aktus, išskyrus šio įstatymo 142 straipsnyje nurodytus atvejus. MAĮ 139 straipsnio 1 dalyje (2022-12-13 įstatymo Nr. XIV-1658 redakcija) nustatyta, kad jeigu mokesčių administratorius mokestinio patikrinimo metu nustato, kad mokesčių mokėtojas neapskaičiavo nedeklaruojamo (įskaitant muitinės deklaracijose apskaičiuojamą mokestį) ar nedeklaravo deklaruojamo mokesčio arba neteisėtai pritaikė mažesnę mokesčio tarifą ir dėl šių priežasčių mokėtiną mokestį neteisėtai sumažino, mokesčių mokėtojui priskaičiuojama trūkstama mokesčio suma ir skiriama nuo 20 iki 100 procentų šios trūkstamos mokesčio sumos dydžio bauda, jei atitinkamo mokesčio įstatymas nenustato kitaip. MAĮ 140 straipsnio 2 dalyje (2022-12-13 įstatymo Nr. XIV-1658 redakcija) nustatyta, kad mokesčių administratorius už mokesčių įstatymų pažeidimus skiria asmenims baudas, vadovaudamasis teisingumo, protingumo kriterijais ir neviršydamas šio įstatymo 139 straipsnio 1 dalyje nustatyto skirtinos baudos dydžio, o jeigu skirtinos baudos dydis nustatytas specialiajame mokesčio įstatyme, – neviršydamas jame nustatyto skirtinos baudos dydžio, atsižvelgdamas į: 1) pažeidimo pavojingumo pobūdį ir mastą; 2) kaltę (kaltės formą ir rūšį); 3) dėl padaryto pažeidimo atsiradusią žalą; 4) atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes.

Nagrinėjama atveju Inspekcija, vadovaudamasi pirmiau nurodytomis MAĮ nuostatomis, ir nustatydamas minimalų 20 proc. PVM baudos dydį, atsižvelgė į Pareiškėjo atsakomybę lengvinančias aplinkybes (Pareiškėjas geranoriškai bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, teikė dokumentus ir paaiškinimus, pripažino padaręs mokesčių įstatymų pažeidimus ir mokesčių sumokėjo) ir į tai, kad Pareiškėjo atsakomybę sunkinančių aplinkybių nebuvo nustatyta.

Komisija, įvertinusi pirmiau išvardintas teisės aktų nuostatas ir nurodytas aplinkybes, vertina, kad Pareiškėjui visiškai pagrįstai ir teisėtai už patikrinimo metu nustatytą PVM apskaičiavimo ir mokėjimo pažeidimą (Pareiškėjas nepagrįstai sumažino apskaičiuotą mokėtiną į biudžetą PVM sumą) paskirta minimali 20 proc. PVM bauda. Todėl tenkinti Pareiškėjo prašymą ir panaikinti Inspekcijos Sprendimo dalį dėl 3 036 Eur PVM baudos skyrimo, nėra teisinio pagrindo.

Dėl atleidimo nuo PVM baudos mokėjimo MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 3 punkto pagrindu

Pareiškėjas prašymą atleisti nuo baudos mokėjimo grindžia MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 3 punktu (kai mokesčių mokėtojas atskira veika, nors ir pažeidžiančia mokesčio įstatymo nuostata, nepadaroma žala biudžetui). LVAT laikosi nuoseklios pozicijos, kad dėl MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 3 punkto mokesčių mokėtojui mokesčio įstatymo nustatyta tvarka ir terminais nesumokėjus į biudžetą mokėtinos mokesčio sumos, biudžetas laiku negauna pajamų atitinkamo mokesčio forma, todėl jam (biudžetui) paprastai padaroma žala ir tokiu būdu nėra MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 3 punkte numatytos sąlygos mokesčių mokėtojo atleidimui nuo delspinigių ir baudos (LVAT 2009-06-01 nutartis adm. byloje Nr. A-438-630/2009, 2010-05-20 nutartis adm. byloje Nr. A-442-773/2010, 2011-11-25 nutartis adm. byloje Nr. A-143-3048-11, 2011-11-02 nutartis adm. byloje Nr. A-438-2442-11, 2011-04-07 nutartis adm. byloje Nr. A-575-753/2011, 2011-06-30 nutartis adm. byloje Nr. A-575-796/2011, 2014-03-25 nutartis adm. byloje Nr. A-556-971/2014, 2019-10-08 nutartis adm. byloje Nr. eA-3950-968/2019, 2020-08-26 nutartis adm. byloje Nr. eA-1621-556/2020, ir kt.). Paminėtina, kad tokios pozicijos laikomasi ir naujausioje praktikoje (LVAT 2026-01-21 nutartis adm. byloje Nr. eA-111-968/2026).

Taikant atleidimo nuo baudos pagrindą, nes nepadaryta žala valstybės biudžetui, svarbu nustatyti, ar žala valstybės biudžetui nebuvo padaryta laikotarpiu, kuriuo turėjo būti sumokėtas mokesčių (LVAT 2014-03-25 nutartis adm. byloje Nr. A-556-971/2014; 2017-08-10 nutartis adm. byloje Nr. eA-956-662/2017, 2026-01-21 nutartis adm. byloje Nr. eA-111-968/2026). Nustačius, kad mokesčio mokėtojas turima permoka ir mokėtinas PVM sutampa arba permoka yra didesnė, galima konstatuoti, jog žala valstybės biudžetui nebuvo padaryta (LVAT 2017-08-10 nutartis adm. byloje Nr. eA-956-662/2017, 2026-01-21 nutartis adm. byloje Nr. eA-111-968/2026). Todėl siekiant įvertinti, ar yra pagrindas atleisti Pareiškėją nuo paskirtos baudos vadovaujantis MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 3 punktu, tikslinga išanalizuoti, ar byloje aktualiu laikotarpiu Pareiškėjas turėjo permoką.

PVMĮ 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad prievolė apskaičiuoti PVM už šalies teritorijoje tiekiamą prekę arba teikiamą paslaugą atsiranda, kai šio įstatymo nustatyta tvarka išrašoma PVM sąskaita faktūra, kuria įforminamas šis prekių tiekimas ar paslaugų teikimas, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip. PVMĮ 85 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad jeigu mokesstinis laikotarpis yra kalendorinis pusmetis, PVM deklaracija pateikiama ne vėliau kaip iki kito pusmečio pirmo mėnesio 25 dienos. Šio įstatymo 90 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad už mokesstinį laikotarpį mokėtina į biudžetą PVM suma, apskaičiuota šio įstatymo 89 straipsnyje nustatyta tvarka, privalo būti sumokėta į biudžetą ne vėliau kaip iki šio įstatymo 85 straipsnyje nustatyto mokesstinio laikotarpio PVM deklaracijos pateikimo termino pabaigos,

Iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėjas vykdė individualią veiklą (teisinė veikla pagal EVRK kodą 452000) ir už teikiamas paslaugas išrašydavo PVM sąskaitas faktūras. Pareiškėjas

PVM deklaracijas ir išrašomų PVM sąskaitų faktūrų (SF) registrus teikė pusmečiais (Patikrinimo akto 1 psl.).

Pareiškėjas PVM deklaracijoje deklaravo 72 300 Eur PVM apmokestinamų sandorių vertę, tačiau nedeclaravo 15 183 Eur pardavimo PVM ir mokėtinos PVM sumos, t. y. pateikta PVM deklaracija nebuvo tinkamai užpildyta ir mokėtina PVM suma teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais nebuvo deklaruota. Pareiškėjas 15 183 Eur PVM į biudžetą sumokėjo 2024-02-13 (terminas – 2024-01-25), taigi, Pareiškėjas PVM prievolę pavėlavo įvykdyti 18 dienų. Nuo 15 183 Eur PVM nepriemokos už laikotarpį nuo 2024-01-26 iki 2024-02-12 (18 dienų) Inspekcija apskaičiavo 81,99 Eur PVM delspinigių, iš viso dėl tikrinamuoju laikotarpiu nustatyto pavėluotai sumokėto PVM Inspekcija apskaičiavo 218,33 Eur PVM delspinigių (Sprendimo priedas – „A.A. PVM delspinigių apskaičiavimas“). Todėl Komisija, atsižvelgdama į pirmiau nurodytas aplinkybes, vertina, kad atleisti Pareiškėją nuo PVM baudos mokėjimo remiantis MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 3 punktu nėra pagrindo.

Dėl MAĮ 8 straipsnio 3 dalyje įtvirtintų protingumo ir teisingumo kriterijų taikymo

Pasisakydama dėl Pareiškėjo skunde ir Komisijos posėdžio metu išdėstytų argumentų, susijusių su tuo, kad neteisingas deklaracijos užpildymas yra formalaus pobūdžio, klaida buvo padaryta netyčia, nesiekiant išvengti mokestinės prievolės ar kitų neteisėtų tikslų ir išdėstyto prašymo įvertinti susidariusią situaciją teisingumo bei protingumo kriterijų taikymo kontekste, Komisija nurodo, kad LVAT, nagrinėdamas mokėtojų atleidimo nuo delspinigių ir (ar) baudų pagrindus, vadovaujasi ne tik MAĮ įtvirtintais atleidimo nuo delspinigių (baudų) pagrindais, bet ir laikosi pozicijos, kad sprendžiant mokėtojų atleidimo nuo apskaičiuotų sankcijų, turi būti vadovujamasi teisingumo ir protingumo kriterijais bei atsižvelgiama į Konstitucinio Teismo suformuotą doktriną dėl skiriamų sankcijų už įstatymų pažeidimus (LVAT 2011-10-10 nutartis adm. byloje Nr. A-556-2343/2011; 2011-09-19 nutartis adm. byloje Nr. A-556-3447/2011; 2011-10-10 nutartis A-556-2544/2011 adm. byloje Nr. A-556-2544/2011; 2011-09-08 nutartis adm. byloje Nr. A-575-2144/2011; 2014-03-25 nutartis adm. byloje Nr. A-556-971/2014). Taip pat akcentuotina, kad atleidimas nuo ekonominių sankcijų mokėjimo yra galimas tik esant išskirtinėms aplinkybėms (LVAT 2017-11-06 nutartis adm. byloje Nr. A-1146-602/2017; 2018-02-06 nutartis adm. byloje Nr. A-144-602/2018), kurios buvo nulemtos norminių aktų reikalavimų neatitinkančių mokesčių administratoriaus veiksmų, jo neveikimo.

Reikšmingomis aplinkybėmis, sprendžiant atleidimo nuo ekonominių sankcijų (baudų, delspinigių) klausimą, LVAT pripažįsta ir tokias aplinkybes, kaip mokestinio patikrinimo, mokestinio ginčo trukmė, mokesčių administratoriaus kontrolės veiksmų atlikimo operatyvumas (2011-09-19 nutartis adm. byloje Nr. A-556-3447/2011), paties mokėtojo elgesys kontrolės veiksmų metu ar po jų (LVAT 2011-10-10 nutartis adm. byloje Nr. A-556-2544/2011; 2014-03-25 nutartis adm. byloje Nr. A-556-971/2014).

Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad konstituciniai teisingumo, teisinės valstybės principai suponuoja ir tai, kad už teisės pažeidimus valstybės nustatomos poveikio priemonės turi būti proporcingos (adekvačios) teisės pažeidimui, turi atitikti siekiamus teisėtus ir visuotinai svarbius tikslus, neturi varžyti asmens akivaizdžiai labiau negu reikia šiems tikslams pasiekti; tarp siekiamo tikslo nubausti teisės pažeidėjus ir užtikrinti teisės pažeidimų prevenciją ir pasirinktų priemonių šiam tikslui pasiekti turi būti teisinga pusiausvyra (proporcingumas); konstitucinis teisingumo principas reikalauja nustatomas nuobaudas diferencijuoti taip, kad jas taikant būtų galima atsižvelgti į teisės pažeidimo pobūdį, į atsakomybę lengvinančias ir kitas aplinkybes, kad atsižvelgiant į tai būtų galima skirti mažesnę nuobaudą nei sankcijoje numatytoji minimali ir kt.; įstatymuose už įstatymų pažeidimus nustatomos baudos turi būti tokio dydžio, koks yra būtinas siekiant teisėto ir visuotinai svarbaus tikslo – užtikrinti įstatymų laikymąsi, nustatytų pareigų vykdymą (Konstitucinio Teismo 2000-12-06, 2001-10-02, 2004-01-26, 2005-11-03, 2005-11-10, 2008-01-21 nutarimai).

Pagal LVAT išaiškinimą, šiuolaikinė teisės samprata remiasi aiškiu teisės ir įstatymo skirumu, pripažįstant teisę fundamentalesniu dalyku negu įstatymas. LVAT yra pažymėjęs, kad tuo atveju, kai pagal faktines bylos aplinkybes, visuotinai pripažintus teisės principus, akivaizdu, jog sprendimas konkretaus socialinio konflikto atžvilgiu bus formalus, bet neteisingas, būtina pirmumą teikti bendrajai teisės sampratai (LVAT 2007-07-05 nutartis adm. byloje Nr. A-17-773/2007). Nuo teisingumo principo, kaip universalaus bendrojo teisės principo, neatskiriamas proporcingumo principas, kurio esmė yra tai, kad pritaikyta neigiama poveikio priemonė turi atitikti padarytą pažeidimą. Tačiau teisės teorijoje ir teisminėje praktikoje pripažįstama, kad teisingumo principas reikalauja, jog asmuo, padaręs priešingą teisei veiką, neišvengtų ir atsakomybės. Be to, LVAT, aiškindamas proporcingumo principo taikymą, yra nurodęs, kad būtina rasti balansą tarp padaryto pažeidimo ir taikytos poveikio priemonės dydžio (LVAT 2016-03-09 nutartis adm. byloje Nr. eA-298-556/2016). Pažymėtina ir tai, kad šios teismų praktikos suformuotos taisyklės įprastai pripažįstamos sudarančiomis pagrindą atleisti mokesčių mokėtoją ne nuo visų, o nuo dalies delspinigių (ar baudų) mokėjimo, nes laikomasi pozicijos, jog yra nustatyti mokesčių teisės aktų pažeidimai, todėl atleidžiant mokesčių mokėtoją nuo visų ekonominių sankcijų, jos neatliktų jų skyrimu numatytų tikslų: poveikio konkrečiam mokesčių mokėtojui, bendrosios prevencijos.

Komisija laikosi pozicijos, kad taikomų ekonominių poveikio priemonių dydis turi būti adekvatus padarytam pažeidimui, priešingu atveju, remiantis vien formaliais kriterijais paskirta bauda, nors ir finansiškai neigiamai veiks pažeidimą padariusį asmenį, tačiau nebus veiksminga, nuo tolimesnių pažeidimų atgrasanti ir teisinga poveikio priemonė. Pareiškėjo veiksmų seka, siekiant teisingai sumokėti mokesťį, ir sąžiningas mokėtojo elgesys – savanoriškas operatyvus pasitaikymas ir PVM sumokėjimas, leidžia vertinti situaciją palankiau. Nagrinėjamu atveju nebuvo konstatuota (nustatyta), jog Pareiškėjas būtų sukčiavęs, piktnaudžiavęs teise ar būtų buvęs nesąžiningas (Pareiškėjas PVM deklaracijoje deklaravo visą 2023-07-01–2023-12-31 laikotarpio PVM apmokestinamąją vertę 72 300 Eur, patikrinimo metu nebuvo nustatyta, kad ši suma neteisinga). Iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėjas pripažino pažeidimus, patikrinimo metu geranoriškai bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, teikė dokumentus bei paaiškinimus, aktyviai dalyvavo nagrinėjamame ginče, neskundė patikrinimo metu apskaičiuoto PVM bei jį sumokėjo, PVM buvo sumokėtas iki kontrolės veiksmų pradžios. Paminėtina, kad Pareiškėjui buvo apskaičiuoti ir PVM delspinigiai (kurių 2/3 dydžio sudaro kompensacinį dydį viršijanti dalis). Apskaičiuotą 218,33 Eur PVM delspinigių sumą Pareiškėjas taip pat sumokėjo. Todėl, Komisijos vertinimu, konkrečiu atveju didesnis poveikis, skatinant savanorišką mokesčių mokėjimą ir prevenciškai veikiant ateities elgesį, pasiekiamas atleidžiant Pareiškėją nuo 80 proc., t. y. nuo 2 429 Eur (3 036 x 80 proc.) PVM baudos mokėjimo.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 8 straipsnio 3 dalimi, 141 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2025-11-26 sprendimo Nr. (21.222 Mr) FR0682-263 dalį, kuria apskaičiuota ir nurodyta sumokėti į valstybės biudžetą 3 036 Eur PVM bauda.
2. Atleisti Pareiškėją nuo 2 429 Eur PVM baudos mokėjimo.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Regionų administraciniam teismui, skundą paduodant pasirinktinai: Vilniaus rūmuose (Žygimantų g. 2,

01102, Vilnius), Kauno rūmuose (A. Mickevičiaus g. 8 A, 44312, Kaunas), Klaipėdos rūmuose (Galinio Pylimo g. 9, 91230, Klaipėda), Šiaulių rūmuose (Dvaro g. 80, 76298, Šiauliai), Panevėžio rūmuose (Respublikos g. 62, 35158, Panevėžys) ar per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą <https://e.teismas.lt>. Skundas Regionų administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas.

Komisijos pirmininkė

Vilma Vildžiūnaitė

Komisijos narė

Gvida Ivanauskienė

Komisijos narė

Raimonda Juodkaitė

Komisijos narė

Kristina Jakštienė

Komisijos narė

Jurgita Narkevičiūtė